

CE

**Oplossingen voor
milieu, economie
en technologie**

Oude Delft 180
2611 HH Delft
tel: 015 2 150 150
fax: 015 2 150 151
e-mail: ce@ce.nl
website: www.ce.n

Energiepunten in de REB: mission impossible?

Notitie

Delft, 12 januari 2001

Opgesteld door: Joost Vermeulen
Bas Leurs

Colofon

Bibliotheekgegevens rapport:

Joost Vermeulen, Bas Leurs
Energiepunten in de REB: mission impossible?
Delft, CE, 2001

Belastingen / Bestemmingsbelastingen / Consumenten / Consumentenge-
drag / Prijs (beloning) / Huishoudens /

Publicatienummer: 01.7942.32

Verspreiding van CE-publicaties gebeurt door:

CE
Oude Delft 180
2611 HH Delft
Tel: 015-2150150
Fax: 015-2150151
E-mail: publicatie@ce.nl

Opdrachtgever: Novem

Meer informatie over de studie is te verkrijgen bij de projectleider Bas Leurs

© copyright, CE, Delft

CE

Oplossingen voor milieu, economie en technologie

CE is een onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau, gespecialiseerd in het ontwikkelen van structurele en innovatieve oplossingen van milieuvraagstukken. Kenmerken van CE-oplossingen zijn: beleidsmatig haalbaar, technisch onderbouwd, economisch verstandig maar ook maatschappelijk rechtvaardig.

CE is onderverdeeld in vijf secties die zich richten op de volgende werkterreinen:

- economie
- energie
- industrie
- materialen
- verkeer & vervoer

Van elk van deze secties is een publicatielijst beschikbaar. Geïnteresseerden kunnen deze opvragen bij CE tel: 015-2150150. De meest actuele informatie van CE is te vinden op de website: www.ce.nl

1 Inleiding

Hoewel een groot deel van de Nederlandse bevolking zich in allerlei markt-onderzoeken positief uitlaat over milieuvriendelijk diensten en producten, is het aandeel van deze producten en diensten in de totale consumptieve bestedingen gering. Om deze reden is in het verleden door diverse partijen gepoogd een beloningssysteem op te zetten om consumenten te bewegen tot een milieuvriendelijker aankoopgedrag. De haalbaarheid van dergelijke systemen is ook al eerder onderzocht. In een studie door KPMG en CE werd geconcludeerd dat de opzet van een landelijk bonussysteem moeilijk haalbaar is, maar dat initiatieven op lokale schaal gestimuleerd waarschijnlijk levensvatbaarder zijn [KPMG/CE,1997].

Recent is in het kader van het programma Woningbouw, dat door Novem Sittard wordt uitgevoerd voor het Ministerie van Economische Zaken, een inventarisatie gedaan van de mogelijkheden van een energiepuntensysteem rondom 'het wonen' in brede zin. Deze inventarisatie is uitgevoerd door Barataria en Traffic Test [Barataria/Traffic Test, 2000 a,b].

Een suggestie die is gedaan door de diverse partijen die bij deze inventarisatie betrokken waren (detaillisten, leveranciers, woningcorporaties en overheid) is de mogelijkheid te onderzoeken of op basis van de wet regulerende energiebelasting (REB) middelen ter beschikking kunnen worden gesteld om het energiepuntensysteem op te zetten en te laten voortbestaan. Dit zou het draagvlak en de slaagkans van het systeem kunnen vergroten.

2 Doel van deze notitie

Het doel van deze notitie is de mogelijkheden in kaart te brengen om de gelden, die de REB genereert, te gebruiken voor het opstarten en voortbestaan van een energiepuntensysteem.

3 Leeswijzer

Deze notitie is als volgt opgebouwd:

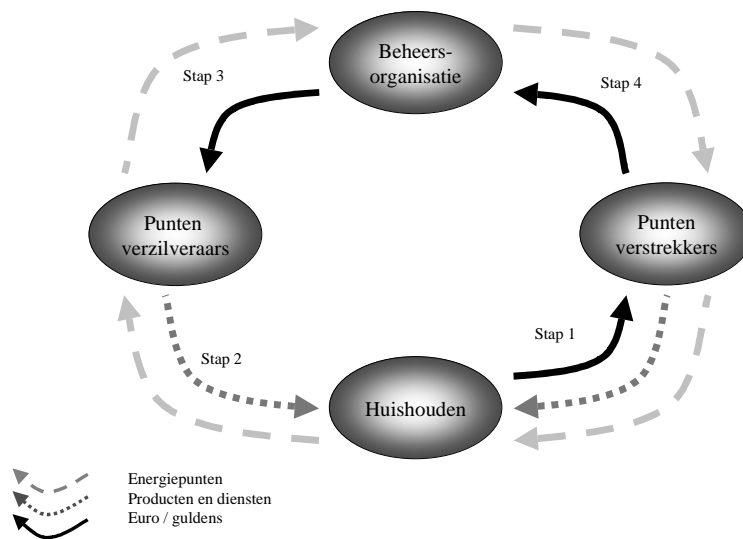
In hoofdstuk 4 wordt de opzet van het energiepuntensysteem nader beschreven. De doelstelling en werking van werking van de REB wordt toegelicht in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 behandelt de verschillende criteria die gelden voor aanwending van REB-gelden. De conclusies van deze notitie vindt u in hoofdstuk 7.

4 Karakterisering van het energiepuntensysteem

Een beschrijving van de opzet van een energiepuntensysteem is overgenomen uit [Barataria/Traffic Test, 2000 a,b]:

“Het EnergiePunten systeem is een zogeheten customer loyalty systeem, zoals de bekende Douwe Egberts punten en Air Miles. EnergiePunten is erop gericht huishoudens te belonen voor en te verleiden tot (meer) energiebesparend gedrag. Het instrument beloont en stimuleert de consumptie van een bepaalde categorie producten, namelijk producten die als duurzaam kunnen worden aangemerkt. De beloning is in principe niet afhankelijk van het merk van het product of de plaats (in marketingtermen: het kanaal) (c.q. de detaillist) waar de aanschaf plaatsvindt, dit in tegenstelling tot de meeste customer loyalty systemen.

Figuur 1 Schematische voorstelling van de opzet van een energiepuntenstelsel

Bron: Barataria [2000a].

Stap 1: Het verdienen van EnergiePunten

Huishoudens kunnen EnergiePunten verdienen door energiebesparend woongedrag. Dat wil zeggen aanschaf en/of toepassing van energiebesparende maatregelen in de woning, zoals grote isolatie, A-label apparaten en dergelijke, en het laten doen van een Energie (Prestatie) Advies. Dat geldt ook voor energiebesparend gebruiksgedrag. Alle maatregelen, producten, diensten en prestaties waarmee huishoudens EnergiePunten kunnen verdienen staan op de zogeheten Verdienlijst. Deze is te vergelijken met de lijst van maatregelen/producten die voor de EnergiePremie in aanmerking komen.

Stap 2: Het verzilveren van EnergiePunten

De EnergiePunten kunnen besteed worden aan producten (goederen en diensten) die op de Verzilverlijst staan. Dat zijn bijvoorbeeld kleine isolatiematerialen en producten met EKO- of Milieukeur. Het is mogelijk op de Verzilverlijst producten met een lage energie-intensiteit te plaatsen, dus producten die per bestede gulden weinig energie vragen, zoals theaterbezoek.

Stappen 3 en 4: Betaling van de kosten

De puntenverzilveraars kunnen hun EnergiePunten inleveren bij de beheersorganisatie ("wisselbank"). Zij krijgen per Punt een te voren vastgesteld bedrag uitgekeerd. De financiering hiervan komt van de puntenverstrekkers: die betalen een te voren vastgesteld bedrag per Punt. Beoogd wordt de Punten te registreren op een chipcard, zodat de transactiekosten worden geminimaliseerd.

De Beheersorganisatie EnergiePunten beheert het systeem, zorgt voor de uitgifte en inname van de punten, de financiering, de technische voorzieningen, de controle en de communicatie. De Beheersorganisatie heeft nauwe relaties met de betrokken stakeholders (marktpartijen, maatschappelijke organisaties, overheden)."

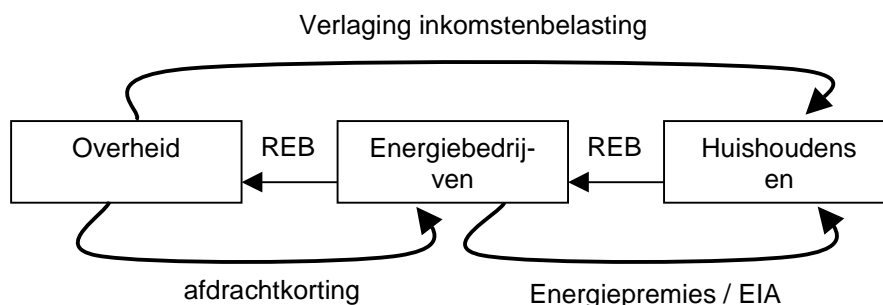
Ten opzichte van de bestaande energieprijzen die in het kader van de REB worden toegekend is het de bedoeling dat het energiepuntensysteem meer omvattend en anders van opzet wordt [van der Valk]:

- Waar de energieprijzen de consument een geldbedrag teruggeven nadat een energiezuinig apparaat is aangeschaft, kunnen energieprijzen alleen verzilverd worden door wederom energiezuinige producten aan te schaffen (uit een zogenaamde 'verzilverlijst').
- Ook kunnen energieprijzen verdiend worden door de aanschaf van een breder assortiment producten dan bij de energieprijzen, bijvoorbeeld door levensmiddelen met een milieukeurmerk te kopen. Deze producten staan vermeld in de 'verdienlijst'.
- Tenslotte is het de bedoeling dat de vorm van het energiepuntensysteem gaat lijken op customer loyalty systemen zoals air miles, bonuskaarten etc, waarbij de energieprijzen op een elektronische spaarkaart worden opgespaard.

5 Doel en werking van de REB

Het primaire milieudoel van de regulerende energiebelasting is het terugdringen van het energiegebruik bij huishoudens en bedrijven. Hiertoe zijn de leveranciers van elektriciteit, aardgas, halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas (LPG) belastingplichtig. Deze leveranciers, in het algemeen de energiebedrijven, berekenen de REB door in de tarieven, zodat uiteindelijk de consument de REB betaalt. Kopers van 'groene' energie zijn vrijgesteld van de REB, het nihil tarief. Een en ander is geïllustreerd in figuur 2.

Figuur 2 Schematische weergave van aan de REB gerelateerde geldstromen

De energiebedrijven dragen de geïnde REB af aan de overheid. De overheid sluisst via de belastingplichtigen (de energiebedrijven) een deel van de REB-opbrengsten door naar producenten van duurzame energie om de rentabiliteit van duurzame energie projecten te verbeteren. In een aantal gevallen zijn de producenten van duurzame energie dezelfde energiebedrijven die de REB afdragen. De doorsluiting van de REB-opbrengsten geschiedt middels een afdrachtkorting.

De opbrengsten van de REB zijn opgenomen in de Rijksbegroting. Op dit moment bedragen deze opbrengsten ruim 3,5 miljard gulden. Hiervan wordt ca. 3 miljard aan de consument 'teruggegeven' via een verlaging van de inkomstenbelasting. Circa 500 miljoen gulden wordt gebruikt voor prikkels ter stimulering van duurzame energie en energiebesparing. De bekendste voorbeelden hiervan zijn de energieprijzen voor de aanschaf van energiezuinige producten voor de consument (ca. f 200 miljoen) en de energie-

investeringsaftrek (EIA) regeling voor het bedrijfsleven (ca. f 300 miljoen). De REB zelf is geen financiële stimuleringsregeling. De faciliteiten die in de REB versleuteld zijn zoals de REB-doorsluiting en het nihil tarief voor kopers van groene energie wel.

6 Criteria voor aanwending van REB-gelden

De REB staat beschreven in artikel 36a t/m 36t van de 'Wet belastingen op milieugrondslag'. Deze artikelen zijn als bijlage toegevoegd.

De wetstekst laat op een aantal punten de mogelijkheid open voor verdere invulling, uitbreiding of aanpassing middels lagere regelgeving, i.c. bij ministeriële regeling. Een voorbeeld hiervan is de regeling van de energieprijzen, waarbij de producten en voorzieningen die in aanmerking komen voor de energieprijzen, alsook de hoogte van de prijzen, zijn vastgelegd.

De mogelijkheid voor verdere invulling, uitbreiding of aanpassing middels lagere regelgeving kan de indruk wekken dat er "ruimte" is voor opname van allerlei nieuwe producten, voorzieningen en diensten in de REB. In de praktijk is de "manoeuvrerruimte" echter beperkt. Bijna altijd dient een wetswijziging te worden doorgevoerd, hetgeen een langdurig proces is. Een illustratie hierbij is de opname van zonnepanelen in de energieprijzenregeling. Een toevoeging aan de lijst van producten en voorzieningen die in aanmerking komen voor de energieprijzen was niet zomaar mogelijk. Hiertoe diende ook de formulering in artikel 36p, eerste lid te worden uitgebreid met "...voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie" [Tweede kamer, 2000a].

In het algemeen moeten producten, voorzieningen en diensten voldoen aan de volgende criteria om voor opname in de REB in aanmerking te komen:

1 Relatie met het product energie

De REB is gericht op de besparing van energie en het stimuleren van duurzame energie. Zoals hiervoor al was aangegeven is de REB daarnaast gekoppeld aan de levering van energie. Dit ligt vastgelegd in de formulering "Op de belasting die verschuldigd is ter zake van de levering van elektriciteit en aardgas..." in de diverse artikelen. Er is dus een duidelijke relatie met het product energie, zowel in de doelstelling als in de heffing.

De wetgever is terughoudend met het opnemen van nieuwe producten, voorzieningen of diensten die niet primair gericht zijn op het besparen van energie of gerelateerd zijn aan de levering van energie (en dus geen relatie hebben met het belastbare feit). Een voorbeeld hiervan het energieprestatieadvies (EPA) dat de consument kan laten uitvoeren voor zijn woning. De kosten van dit advies kan de consument slechts vergoed krijgen van de energieleverancier indien tenminste een van de aanbevolen maatregelen of voorzieningen in de EPA daadwerkelijk is uitgevoerd of getroffen. Het advies zelf heeft immers geen directe energiebesparing tot gevolg.

Een ander, recent voorbeeld van de terughoudendheid van de wetgever voor de opname van producten, voorzieningen of diensten waarbij de relatie met het product energie slechts indirect is, is de Bijzondere regeling stimulering CO₂-vastlegging door bosaanleg. Deze regeling beoogt de CO₂ die door het gebruik van fossiele energiebronnen wordt uitgestoten vast te leggen in de biomassa van bomen. De energiebedrijven kunnen daarbij een korting op de afdracht van de REB krijgen indien zij kunnen aantonen dat ze het Nationaal Groenfonds hebben betaald voor ieder afgegeven boscertificaat. Op het regeringsvoorstel deze stimulering in de REB op te nemen is stevige kritiek gekomen van de Raad van State. Het oordeel van de Raad over dit voorstel luidde als volgt:

“...De keuze van het fiscale instrument (lees: de REB, JV) verliest naar het oordeel van de Raad echter geheel zijn legitimatie, indien de afdrachtkorting geen enkele relatie meer heeft met de bedrijfsvoering of resultatenbepaling, zoals in het voorstel het geval is bij de Bijzondere regeling stimulering CO₂-vastlegging door bosaanleg. Het energiebedrijf dient de afdrachtkorting op de regulerende energiebelasting volledig af te dragen aan het Nationaal Groenfonds. Eenvoudiger is het zonder deze omweg het Nationaal Groenfonds direct van overheidswege te subsidiëren naar rato van het aantal afgegeven boscertificaten.

Overwegingen van kostenefficiëntie mogen naar het oordeel van de Raad niet zover gaan dat een fiscale subsidie in een belastingwet wordt opgenomen die geen directe relatie heeft met de bedrijfsvoering en resultatenbepaling van de subsidiegenieter (lees: het energiebedrijf, JV).

De Raad acht heroverweging van artikel 36s van de Wet belastingen op milieugrondslag noodzakelijk” [Tweede Kamer, 2000b].

Op grond van het bovenstaande lijkt het klimaat in de wetgeving voor opname van een milieupuntensysteem in de REB ongunstig¹. Daarnaast is er nog een aantal bezwaren die aan het licht komen bij toepassing van de overige criteria.

2 Gelijkeheidsbeginsel

Een fiscale regeling zoals de REB dient generiek van aard te zijn. Dit betekent onder andere dat er geen onderscheid naar locatie mag worden gemaakt. Lokale initiatieven, zoals de voorgenomen start van het energiepuntenstelsel met de beloningspas in Rotterdam aan het begin van 2001, kunnen dus niet middels een fiscale regeling worden ondersteund². Een subsidie biedt deze mogelijkheid wel.

In een fiscale regeling mag ook geen onderscheid worden gemaakt naar nationaliteit. Zo mag een buitenlander die in Nederland via een energieleverancier REB betaalt gebruik maken van de energieprijeregeling. Ook kan een Nederlander die bijvoorbeeld in het buitenland een A-label koelkast aanschaft in Nederland een energieprijepremie ontvangen indien hij REB betaalt. Bij opname van een energiepuntenstelsel in de REB, dient de relatie met energielevering ook te bestaan maar moet tegelijkertijd voorkomen worden dat REB-voorzieningen via de energiepunten terecht komen bij consumenten of bedrijven die deze relatie niet hebben. Zo dient bijvoorbeeld te worden voorkomen dat iemand die in Duitsland woont en in Nederland producten met het EKO-keurmerk koopt energiepunten ontvangt. Echter, het opwerpen van allerlei beperkingen (handelsbelemmeringen), bijvoorbeeld naar nationaliteit, is niet mogelijk en zal ook vanuit de Europese Unie worden verboden. Kortom, het is erg lastig om het energiepuntenstelsel in een fiscaal kader te plaatsen zonder het gelijkheidsbeginsel geweld aan te doen.

3 Controleerbaarheid

Op dit moment is er voor de REB een beperkt aantal belastingplichtigen, dit zijn met name de energiebedrijven. Dit zorgt voor een goede uitvoerbaarheid en controleerbaarheid. De relatie met de individuele consument middels de energieprijepremies ligt op dit moment op de rand van wat nog uitvoerbaar en controleerbaar mag worden geacht. Uitbreiding met allerlei extra producten,

¹ Overigens heeft de regering het advies van de Raad van State om artikel 36s te heroverwegen naast zich neer gelegd.

² Overigens is het de bedoeling om in de verdienlijst van de beloningspas in Rotterdam niet alleen producten op te nemen die op directe wijze energie besparen, maar ook allerlei producten met een bonafide keurmerk (Max Havelaar, Eko) of producten met een lage energie-intensiteit zoals software en telefonie.

voorzieningen en diensten zou een enorm controleapparaat noodzakelijk maken. Wanneer bijvoorbeeld energiepunten worden gegeven voor de aanschaf van producten met Max Havelaar keurmerk zou de belastingdienst uiteindelijk bij de individuele consument moeten controleren of deze ook daadwerkelijk in aanmerking komt voor voorzieningen in de REB. Dit betekent bijvoorbeeld dat van een ieder die energiepunten ontvangt in principe de kassabonnen dienen te worden gecontroleerd en moet worden nagegaan of hij via een energiebedrijf REB betaalt. Dit maakt het energiepuntenstelsel zeer lastig controleerbaar.

4 Uitvoeringskosten

De relatie tussen de hoogte van de fiscale stimulering en de uitvoeringskosten ervan is ook een belangrijk criterium. De voorgestelde opname van spaarlampen in de energiepremieregeling van de REB is niet doorgegaan omdat het subsidiebedrag per lamp in verhouding tot de kosten van uitvoering zeer laag zou zijn. Voor een energiepuntenstelsel zou dit betekenen dat alleen de artikelen, voorzieningen of diensten waarop relatief grote premies (veel energiepunten) te verdienen in de verdienlijsten kunnen worden opgenomen.

7 Conclusie

Op basis van de bovenstaande criteria is het onwaarschijnlijk dat opname van het in Barataria [2000a,b] beschreven energiepuntenstelsel in de REB mogelijk is. Een bijdrage middels een subsidie lijkt een meer geschikte manier om de opzet en voortgang van een energiepuntenstelsel te ondersteunen.

Uit het voorgaande blijkt dat het beschreven energiepuntenstelsel waarschijnlijk niet gekoppeld kan worden aan de REB-gelden. Wanneer we de REB als uitgangspunt nemen, is het wellicht wel mogelijk om (delen van) het energiepuntenstelsel zodanig aan te passen dat het wél aan de REB gekoppeld kan worden.

De voorwaarden waaraan (de betreffende delen van) het energiepuntenstelsel dan moet(en) voldoen zijn in hoofdstuk 6 aan de orde gekomen. Die voorwaarden behelzen de directe relatie met energielevering, het feit dat niet bepaalde personen, locaties en/of producten worden uitgesloten, dat het stelsel controleerbaar is, en dat de uitvoeringskosten niet te hoog worden.

In deze notitie kunnen we geen uitspraak doen over of het aanpassen van (delen van het) energiepuntenstelsel ertoe kan leiden dat REB-gelden ingezet kunnen worden.

8 Bronnen

Barataria, 2000a

Belonen van energiezuinig wonen; Energiepunten: een nieuw financieel instrument ten behoeve van energiebesparing in het wonen.

M. van der Valk, Barataria

N. Götz, Traffic Test

2000

Barataria, 2000b
Marktpartijen over het belonen van energiezuinig woongedrag.
M. van der Valk, Barataria
N. Gotz, Traffic Test
2000

Kluwer, 2000
Kluwer Juridische Uitgevers
Actuele wetgeving op internet
Website: <http://195.108.206.3/wet>

KPMG/CE, 1997
Haalbaarheidsonderzoek beloningssysteem voor duurzame producten en diensten.
KPMG Milieu
1997

Tweede Kamer, 2000a
Wijziging van belastingwetten c.a. (belastingplan 2001)
Kamerstuk 27431, nrs 1-2
2000

Tweede Kamer, 2000b
Wijziging van belastingwetten c.a. (belastingplan 2001)
Kamerstuk 27431, nrs. A, Advies Raad van State en nader rapport
2000

Mondelinge informatie:

De heer Devilee (Financiën)
De heer Van Bellegem (VROM)
De heer Koene (VROM)
De heer Van der Valk (Barataria)

Bijlage 1: Wetsteksten REB

Bron: Kluwer, 2000

Wet van 23 december 1994, Stb. 923, houdende vaststelling van de Wet belastingen op milieugrondslag, zoals deze wet laatstelijk is gewijzigd bij de Wet van 25 april 2000, Stb. 195

HOOFDSTUK VA Regulerende energiebelasting

AFDELING 1 Begripsbepalingen

Art. 36a . - 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas: hetgeen ingevolge de artikelen 26 en 28 van de Wet op de accijns onder deze begrippen wordt verstaan;
- b. L: een liter bij een temperatuur van 15°C;
- c. weg, motorrijtuig en pleziervaartuig: hetgeen ingevolge artikel 27, vijfde lid, van de Wet op de accijns onder deze begrippen wordt verstaan;
- d. invoer: invoer in de zin van de Wet op de accijns;
- e. uitslag: uitslag in de zin van de Wet op de accijns;
- f. aansluiting: een aansluiting van een in Nederland gelegen onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met d, van de Wet waardering onroerende zaken op het Nederlandse distributienet waaruit elektriciteit of aardgas aan de gebruiker wordt geleverd; een aansluiting kan bestaan uit een of meer leveringspunten;
- g. installatie voor warmtekrachtkoppeling: een installatie waarin aardgas wordt verstoekt voor de gecombineerde opwekking van warmte en kracht met een totaal rendement van minimaal 75%, gebaseerd op de calorische onderwaarde van het aardgas;
- h. installatie voor blokverwarming: een gemeenschappelijke voorziening, niet zijnde een installatie voor warmtekrachtkoppeling als bedoeld in onderdeel g, voor de verwarming van meer dan een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdeel c, van de Wet waardering onroerende zaken;
- i. kleinschalige waterkracht: een waterkrachtcentrale voor de opwekking van elektriciteit met een vermogen van minder dan 15 megawatt;
- j. energiezuinige apparaten en energiebesparende voorzieningen: apparaten en voorzieningen die door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bij ministeriële regeling zijn aangewezen als apparaten en voorzieningen die in het belang zijn van een doelmatig gebruik van energie. Onder energiebesparende voorzieningen wordt mede verstaan: een EnergiePrestatieAdvies dat voldoet aan bij door Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bij ministeriële regeling te stellen eisen.

- 2. Bij regeling van Onze Minister worden regels gesteld met betrekking tot de herleiding van feitelijke hoeveelheden van halfzware olie en gasolie tot hoeveelheden bij een temperatuur van 15°C.

AFDELING 2

Grondslag en belastingplicht

Art. 36b. Onder de naam regulerende energiebelasting wordt een belasting geheven op:

- a. halfzware olie;
- b. gasolie;
- c. vloeibaar gemaakt petroleumgas;
- d. aardgas; en
- e. elektriciteit.

Art. 36c . - 1. Met betrekking tot halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas, wordt de belasting geheven ter zake van de uitslag en van de invoer, als was de belasting een accijns.

- 2. Met betrekking tot aardgas wordt de belasting geheven ter zake van de levering via een aansluiting aan de verbruiker, met dien verstande dat de belasting wordt geheven over een hoeveelheid van maximaal 1 000 000 m³ per verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting. Bij het in aanmerking nemen van vorengenoemde maximale hoeveelheid wordt geen rekening gehouden met leveringen als bedoeld in het vijfde lid.

- 3. Met betrekking tot elektriciteit wordt de belasting geheven ter zake van de levering via een aansluiting aan de verbruiker, met dien verstande dat de belasting wordt geheven over een hoeveelheid van maximaal 10 000 000 kWh per verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting. Bij het in aanmerking nemen van vorengenoemde maximale hoeveelheid wordt geen rekening gehouden met leveringen als bedoeld in het vijfde lid.

- 4. Bij een verbruiksperiode korter dan wel langer dan 12 maanden worden de in het tweede en derde lid genoemde hoeveelhedsgrenzen naar evenredigheid verlaagd, onderscheidenlijk verhoogd.

- 5. Als een levering als bedoeld in het tweede en derde lid wordt mede aangemerkt het verbruik van aardgas en elektriciteit, indien het aardgas en de elektriciteit op andere wijze zijn verkregen dan door een levering als bedoeld in het tweede en derde lid. Als een levering als bedoeld in het derde lid wordt mede aangemerkt het verbruik van elektriciteit, indien de elektriciteit is verkregen door tussenkomst van de Amsterdam Power Exchange.

- 6. Indien in een verbruiksperiode van 12 maanden zowel het tweede, onderscheidenlijk het derde lid, als het vijfde lid van toepassing is, wordt in totaal niet meer belasting geheven dan over maximaal de in het tweede, onderscheidenlijk het derde lid, genoemde hoeveelheden, met dien verstande dat de belasting primair is verschuldigd wegens de levering in de zin van het tweede, onderscheidenlijk het derde lid.

- 7. Het vijfde lid is niet van toepassing met betrekking tot de verbruiker die:

- a. elektriciteit heeft opgewekt door middel van windenergie, zonne-energie, kleinschalige waterkracht of installaties waarin biomassa zonder enige bijstook of bijmenging van kunststoffen thermisch wordt verwerkt onder omzetting in elektriciteit;
- b. elektriciteit heeft opgewekt door middel van een noodinstallatie in geval van storingen bij de levering via het net;
- c. biomassa heeft omgezet en opgewerkt tot aardgas;
- d. elektriciteit heeft opgewekt door middel van een installatie voor warmtekrachtkoppeling.

- 8. Bij de levering van aardgas aan een verbruiker die dat gebruikt voor een installatie voor blokverwarming, wordt in afwijking in zoverre van het tweede lid de belasting geheven over de totale hoeveelheid geleverd aardgas.

- 9. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

Art. 36d . Als uitslag wordt mede aangemerkt het gebruik van halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas bestemd voor het aandrijven van motorrijtuigen op de weg of van pleziervaartuigen, voor andere doeleinden dan voor het aandrijven van motorrijtuigen op de weg of van pleziervaartuigen.

Art. 36e . - 1. Met betrekking tot halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas, wordt de belasting geheven van degene die ter zake accijns verschuldigd is of zou zijn, indien van die brandstoffen accijns zou worden geheven.

- 2. Met betrekking tot aardgas en elektriciteit wordt de belasting geheven van degene die de levering verricht.

- 3. In afwijking van het tweede lid wordt bij toepassing van artikel 36c, vijfde lid , de belasting geheven van de gebruiker.

- 4. In afwijking van het tweede lid wordt de belasting geheven van de gebruiker indien degene die de levering aan de gebruiker verricht, niet in Nederland is gevestigd en aldaar geen vaste inrichting heeft van waaruit de levering wordt verricht.

- 5. Indien in een verbruiksperiode van 12 maanden ten aanzien van de gebruiker, bedoeld in het vierde lid, zowel sprake is van door hem op grond van het vierde lid verschuldigde belasting als van aan hem in rekening gebrachte belasting ter zake van aan hem geleverde hoeveelheden aardgas of elektriciteit, wordt in totaal niet meer belasting geheven dan de belasting die zou zijn verschuldigd indien de totale hoeveelheid aardgas of elektriciteit was betrokken van één leverancier, met dien verstande dat de belasting primair is verschuldigd op grond van het tweede lid.

Art. 36f . In afwijking van artikel 36e, eerste lid , wordt de belasting bij toepassing van artikel 36d geheven van degene die de halfzware olie, de gasolie of het vloeibaar gemaakt petroleumgas gebruikt.

AFDELING 3

Maatstaf van heffing en verschuldigheid

Art. 36g . De belasting wordt geheven per eenheid brandstof, uitgedrukt in L, kilogram of m³, en voor elektriciteit per eenheid energie-inhoud, uitgedrukt in kWh.

Art. 36h . - 1. De belasting met betrekking tot halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas wordt verschuldigd op het tijdstip waarop de accijns ter zake van die brandstoffen verschuldigd wordt of zou worden indien van die brandstoffen accijns zou worden geheven.

- 2. In afwijking van het eerste lid wordt de belasting bij toepassing van artikel 36d verschuldigd op het tijdstip waarop het gebruik plaatsvindt.

- 3. De belasting met betrekking tot de levering van aardgas en de levering van elektriciteit wordt verschuldigd:

a. in gevallen waarin een voorschotnota wordt uitgereikt of, indien geen voorschotnota wordt uitgereikt, een voorschotbedrag wordt ontvangen:

1° op het tijdstip waarop een voorschotnota wordt uitgereikt onderscheidenlijk een voorschotbedrag wordt ontvangen; alsmede 2° op het tijdstip van de uitreiking van de eindfactuur over een verbruiksperiode;

b. in andere gevallen op het tijdstip van de uitreiking van de factuur.

- 4. Voor de toepassing van het derde lid, onderdeel a, onder 1°, in samenhang met artikel 36c, tweede en derde lid , worden de hoeveelheden aardgas en elektriciteit, waarop de voorschotnota dan wel het voorschotbedrag is gebaseerd, aangemerkt als geleverde hoeveelheden.

- 5. Onder de in het derde lid, onderdeel a, onder 2°, bedoelde eindfactuur wordt verstaan de factuur die wordt opgemaakt na afloop van een verbruiksperiode en waarin verrekening plaatsvindt met de op deze verbruiksperiode betrekking hebbende voorschotten.
- 6. In afwijking van het derde lid wordt de belasting bij toepassing van artikel 36c, vijfde lid, verschuldigd op het tijdstip waarop het verbruik plaatsvindt.
- 7. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

AFDELING 4

Tarief

Art. 36i . - 1. Het tarief bedraagt voor:

a.	halfzware olie, per 1000 L	f 174,30;
b.	gasolie, per 1000 L	f 175,60;
c.	vloeibaar gemaakt petroleumgas, per 1000 kilogram	f 207,80;
d.	aardgas met een bovenste verbrandingswaarde van 35,17 megajoule, voor dat gedeelte van de geleverde hoeveelheid per verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting dat:	
-	niet hoger is dan 5000 m ³ , per m ³	f 0,2082;
-	hoger is dan 5000 m ³ , maar niet hoger dan 170 000 m ³ , per m ³	f 0,1144;
-	hoger is dan 170 000 m ³ , per m ³	f 0,0154;
e.	elektriciteit voor dat gedeelte van de geleverde hoeveelheid per verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting dat:	
-	niet hoger is dan 10 000 kWh, per kWh	f 0,0820;
-	hoger is dan 10 000 kWh, maar niet hoger dan 50 000 kWh, per kWh	f 0,0354;
-	hoger is dan 50 000 kWh, per kWh	f 0,0048.

- 2. In afwijking van het eerste lid, onderdelen a, b en c, bedraagt het tarief voor halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas bestemd voor het aandrijven van motorrijtuigen op de weg of van pleziervaartuigen nihil.
- 3. In afwijking van het eerste lid, onderdelen a, b en c, bedraagt het tarief voor halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas als bedoeld in post a 32 van de bij de Wet op de omzetbelasting 1968 behorende Tabel I, onderscheidenlijk f 0,6623, f 0,6672 en f 0,7896, indien geen aansluiting aanwezig is voor aardgas.
- 4. In afwijking van het eerste lid, onderdeel d, bedraagt het tarief voor aardgas als bedoeld in post a 32 van de bij de Wet op de omzetbelasting 1968 behorende Tabel I, f 0,0008 in plaats van f 0,2082, f 0,0004 in plaats van f 0,1144 en f 0,00006 in plaats van f 0,0154.
- 5. Bij aardgas met een bovenste verbrandingswaarde lager of hoger dan 35,17 megajoule per m³ worden de in het eerste lid, onderdeel d, en het vierde lid genoemde tarieven naar evenredigheid verlaagd, onderscheidenlijk verhoogd.
- 6. In afwijking van het eerste lid, onderdeel e, bedraagt het tarief voor elektriciteit, bedoeld in artikel 36o, eerste lid, nihil, voorzover ter zake van de levering ervan een specifiek contract is gesloten met de verbruiker.
- 7. In afwijking van het eerste lid, onderdeel d, bedraagt het tarief voor aardgas f 0,2082 per m³ voor de totale hoeveelheid aardgas die wordt gele-

verd aan een verbruiker die dat aardgas gebruikt voor een installatie voor blokverwarming.

- 8. Bij een verbruiksperiode korter dan wel langer dan 12 maanden worden de in het eerste lid, onderdelen d en e, genoemde hoeveelhedsgrenzen naar evenredigheid verlaagd, onderscheidenlijk verhoogd.

- 9. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de toepassing van het derde, vierde en zesde lid.

AFDELING 5

Vrijstellingen

Art. 36j . - 1. Vrijstelling van de belasting wordt verleend ter zake van de levering van:

a. 800 m³ aardgas per de in artikel 36c, tweede lid , bedoelde verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting, met dien verstande dat indien de geleverde hoeveelheid lager is dan 800 m³ de vrijgestelde hoeveelheid gelijk is aan de geleverde hoeveelheid;

b. 800 kWh elektriciteit per de in artikel 36c, derde lid , bedoelde verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting, met dien verstande dat indien de geleverde hoeveelheid lager is dan 800 kWh de vrijgestelde hoeveelheid gelijk is aan de geleverde hoeveelheid;

c. 3384 kWh elektriciteit per de in artikel 36c, derde lid , bedoelde verbruiksperiode van 12 maanden per aansluiting, indien een elektrische warmtepomp is geïnstalleerd, met dien verstande dat indien de geleverde hoeveelheid lager is dan 3384 kWh de vrijgestelde hoeveelheid gelijk is aan de geleverde hoeveelheid. Bij toepassing van dit onderdeel is onderdeel b niet van toepassing.

- 2. Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter effectuering van de toepassing van het eerste lid. Daarbij worden tevens regels gesteld inzake administratieve verplichtingen alsmede strafbaarstelling van overtreding van het bij die regels gestelde.

- 3. Bij een verbruiksperiode korter dan wel langer dan 12 maanden worden de in het eerste lid genoemde hoeveelhedsgrenzen naar evenredigheid verlaagd, onderscheidenlijk verhoogd.

- 4. Bij toepassing van artikel 36c, vijfde lid , zijn het eerste en het derde lid van overeenkomstige toepassing.

- 5. Voor de toepassing van het eerste lid wordt een installatie voor blokverwarming als één aansluiting aangemerkt, tenzij de exploitant van de installatie aan degene die het aardgas heeft geleverd een verklaring heeft overgelegd waarin een opgaaf wordt gedaan van het aantal onroerende zaken als bedoeld in artikel 16 , onderdeel c, van de Wet waardering onroerende zaken, dat door de installatie wordt verwarmd.

- 6. Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van bestuur worden voorwaarden en beperkingen gesteld waaronder de vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, wordt verleend.

- 7. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

Art. 36k . - 1. Vrijstelling van de belasting wordt verleend ter zake van de levering van aardgas dat wordt gebruikt als brandstof voor het opwekken van elektriciteit of als brandstof voor een installatie voor warmtekrachtkoppeling.

- 2. Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van bestuur worden voorwaarden en beperkingen gesteld waaronder de vrijstelling, bedoeld in het eerste lid, wordt verleend.

- 3. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

AFDELING 6

Teruggaven

Art. 36l . - 1. Op verzoek wordt teruggaaf van de belasting verleend met betrekking tot halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas, voor zover de hoeveelheid die door een verbruiker is betrokken hoger is dan 159 000 L halfzware olie, 153 000 L gasolie onderscheidenlijk 119 000 kilogram vloeibaar gemaakt petroleumgas per kalenderjaar.

- 2. De teruggaaf, bedoeld in het eerste lid, wordt verleend aan degene die de brandstoffen voor eigen verbruik heeft betrokken.

- 3. Op verzoek wordt teruggaaf van de belasting verleend voor aardgas dat is belast naar het tarief als bedoeld in artikel 36i, eerste lid, onderdeel d, voor het verbruik niet hoger dan 5000 m³, voorzover het verbruik van warmte in een onroerende zaak die door een installatie voor blokverwarming wordt verwarmd, hoger is dan 158 000 MJ per verbruiksperiode van 12 maanden.

- 4. De teruggaaf, bedoeld in het derde lid, wordt verleend aan de gebruiker van de in het derde lid bedoelde onroerende zaak. De teruggaaf bedraagt het verschil tussen het tarief, bedoeld in artikel 36i, eerste lid, onderdeel d, voor het verbruik niet hoger dan 5000 m³ en het tarief voor het verbruik gelegen tussen 5000 m³ en 170 000 m³.

- 5. Op verzoek wordt teruggaaf van de belasting verleend met betrekking tot aardgas en elektriciteit, voor zover de belasting over de hoeveelheden aardgas en elektriciteit die door een verbruiker in een verbruiksperiode van 12 maanden van verschillende leveranciers zijn betrokken, hoger is dan de belasting die zou zijn verschuldigd indien sprake was van één leverancier.

- 6. De teruggaaf, bedoeld in het vijfde lid, wordt verleend aan de verbruiker.

- 7. Op verzoek wordt teruggaaf van de belasting verleend met betrekking tot aardgas en elektriciteit, gebruikt in onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningsbijeenkomsten van levensbeschouwelijke aard.

- 8. De teruggaaf, bedoeld in het zevende lid, wordt verleend aan de gebruiker van de in het zevende lid bedoelde onroerende zaken. De teruggaaf bedraagt 50 percent van de aan hem in rekening gebrachte belasting.

- 9. Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van bestuur worden voorwaarden en beperkingen gesteld waaronder de teruggaaf, bedoeld in het eerste, derde, vijfde en zevende lid, wordt verleend.

- 10. Artikel 28, vierde tot en met zesde, en achtste lid, is van overeenkomstige toepassing.

- 11. Bij regeling van Onze Minister wordt de teruggaafregeling, bedoeld in het zevende lid, onder daarbij te stellen voorwaarden en beperkingen, eveneens van toepassing verklaard op instellingen, die zich blijkens hun statuten de uitoefening ten doel stellen van activiteiten van maatschappelijke, sociale of culturele aard. Aan instellingen op het gebied van sport, gezondheidszorg en onderwijs wordt geen teruggaaf verleend. De teruggaaf wordt alleen verleend indien de instelling een niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen dan wel daarvan vrijgestelde instelling is.

Art. 36m . - 1. Op verzoek wordt teruggaaf verleend van de belasting ter zake van leveringen van aardgas en elektriciteit, voor zover de door de belastingplichtige, bedoeld in artikel 36e, tweede lid, ter zake te ontvangen bedragen niet zijn en niet zullen worden ontvangen.

- 2. Artikel 28, vierde tot en met achtste lid, is van overeenkomstige toepassing.

AFDELING 7

Verplichtingen ten dienste van de belastingheffing

Art. 36n . - 1. De belastingplichtige, bedoeld in artikel 36e, tweede lid , is gehouden een administratie te voeren zodanig dat - voor zover dat voor de heffing van de belasting van belang kan zijn - daaruit te allen tijde duidelijk blijken:

- a. de gegevens betreffende de door hem verrichte leveringen;
- b. de gegevens betreffende de toepassing van de in artikel 36c, tweede en derde lid , bedoelde hoeveelheidsgrenzen.

- 2. Bij toepassing van de artikelen 36c, vijfde lid , en 36e, vierde lid , is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.

- 3. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de wijze waarop aan de in het eerste lid bedoelde verplichtingen moet worden voldaan.

AFDELING 8

Bijzondere regeling voor op duurzame wijze geproduceerde energie

Art. 36o . - 1. Op de belasting die is verschuldigd ter zake van de levering van elektriciteit en aardgas wordt een vermindering toegepast voor zover in die levering elektriciteit is begrepen die is opgewekt door middel van wind-energie, zonne-energie, kleinschalige waterkracht of installaties waarin biomassa zonder bijstook of bijmenging van kunststoffen thermisch wordt verwerkt onder omzetting in elektriciteit, respectievelijk voor zover in die levering aardgas is begrepen dat afkomstig is uit de omzetting van biomassa.

- 2. De vermindering bedraagt de ter zake van de levering van op duurzame wijze geproduceerde energie, bedoeld in het eerste lid, verschuldigde belasting en is slechts van toepassing voor zover wordt aangetoond dat het bedrag van de vermindering wordt doorgegeven aan degene die de elektriciteit op de in het eerste lid bedoelde wijze heeft opgewekt respectievelijk aan degene die biomassa heeft omgezet en opgewerkt tot aardgas. Voor de berekening van de verschuldigde belasting, bedoeld in de eerste volzin, worden voor elektriciteit en aardgas de hierna genoemde tarieven in aanmerking genomen: f 0,0354 per kWh onderscheidenlijk f 0,1144 per m³. Onder de verschuldigde belasting, bedoeld in de eerste volzin, wordt mede verstaan de belasting die verschuldigd zou zijn indien artikel 36i, zesde lid , niet van toepassing zou zijn.

- 3. Bij de toepassing van de vermindering wordt de levering van op duurzame wijze geproduceerde energie, bedoeld in het eerste lid, zoveel als mogelijk is, toegerekend aan belaste leveringen. Voor zover de totale hoeveelheid geleverde op duurzame wijze geproduceerde energie de totale belaste hoeveelheid geleverde energie overtreft, vindt geen vermindering plaats.

- 4. Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van bestuur worden voorwaarden en beperkingen gesteld waaronder de vermindering bedoeld in dit artikel wordt verleend.

- 5. Bij regeling van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

- 6. Bij regeling van Onze Minister kunnen nieuwe vormen van duurzame energie onder de werking van het eerste lid van dit artikel worden gebracht.

AFDELING 9

Bijzondere regeling voor energiezuinige apparaten en energiebesparende voorzieningen (energiepremies)

Art. 36p . - 1. Op de belasting die is verschuldigd ter zake van de levering van aardgas en elektriciteit wordt een vermindering toegepast ter zake van de bedragen die de belastingplichtige heeft uitgekeerd in verband met de aanschaf van niet eerder gebruikte energiezuinige apparaten of energiebesparende voorzieningen (energiepremies).

- 2. De vermindering bedraagt per apparaat of voorziening een door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bij ministeriële regeling aangewezen bedrag. De vermindering wordt slechts toegepast indien wordt aangetoond dat dit bedrag als energiepremie is uitgekeerd aan degene die ter zake van de aanschaf van dat apparaat of die voorziening bij de belastingplichtige een verzoek om toekenning van de energiepremie heeft ingediend en de verzoeker de eigenaar, de huurder of de verhuurder van een als woning gebruikte onroerende zaak is, waaraan de belastingplichtige aardgas of elektriciteit levert.

- 3. Degene die ter zake van de aanschaf van het apparaat of de voorziening bij de belastingplichtige een verzoek om toekenning van de energiepremie heeft ingediend kan zich bij geschillen met betrekking tot de toekenning van de energiepremie wenden tot de inspecteur met het verzoek over dat verzoek een uitspraak te doen. De inspecteur beslist op het verzoek bij voor bezwaar vatbare beschikking. De beschikking wordt mede bekendgemaakt aan de belastingplichtige. Indien de beschikking strekt tot uitkering van de energiepremie, is de belastingplichtige daartoe gehouden.

- 4. De belastingplichtige bedoeld in het eerste lid wordt met betrekking tot het uitkeren van energiepremies niet aangemerkt als bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1 van de Algemene wet bestuursrecht.

- 5. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat een vermindering van de belasting eveneens kan worden toegepast ter zake van een bij die regeling te bepalen bijdrage in de kosten van door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer goedgekeurde specifieke programma's ter bevordering van energiebesparing.

- 6. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer kunnen voorwaarden en beperkingen worden gesteld waaronder de vermindering wordt verleend en kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

AFDELING 10

Bijzondere teruggaafregeling

Art. 36q . Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van bestuur kan worden voorzien in een regeling op grond waarvan, onder daarbij te stellen voorwaarden en beperkingen, op verzoek geheel of gedeeltelijke teruggaaf van de belasting wordt verleend aan verbruikers, die in het kader van met Onze Ministers gemaakte afspraken verplichtingen op zich hebben genomen ter verbetering van de energie-efficiency.

AFDELING 11

Bijzondere regeling voor afvalverbrandingsinstallaties

Art. 36r . - 1. Op de belasting die is verschuldigd ter zake van de levering van elektriciteit wordt een vermindering toegepast voorzover in die levering elektriciteit is begrepen die is opgewekt door een afvalverbrandingsinstallatie.

- 2. De vermindering bedraagt 50 percent van de ter zake van de levering van de door de afvalverbrandingsinstallatie opgewekte elektriciteit verschuldigde belasting en is slechts van toepassing voorzover wordt aangetoond dat het bedrag van de vermindering wordt doorgegeven aan de afvalverbrandingsinstallatie. Voor de berekening van de verschuldigde belasting, bedoeld in de eerste volzin, wordt een tarief in aanmerking genomen van f 0,0354 per kWh.

- 3. Artikel 36o, derde tot en met vijfde lid , is van overeenkomstige toepassing.

- 4. Bij regeling van Onze Minister kan het in het tweede lid genoemde percentage worden verlaagd.

- 5. Uiterlijk binnen drie maanden na het tijdstip waarop de krachtens het vierde lid vastgestelde ministeriële regeling in werking treedt, wordt een voorstel van wet tot goedkeuring van die regeling aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gezonden. Indien het voorstel wordt ingetrokken of indien een van de Kamers der Staten-Generaal tot het niet aannemen van het voorstel besluit, wordt onverwijld bij regeling van Onze Minister het krachtens het vierde lid vervangen percentage met ingang van het tijdstip waarop laatstgenoemde regeling in werking treedt, vervangen door het percentage zoals dat gold onmiddellijk vóór het in de eerste volzin bedoelde tijdstip.

Bijlage 2: Wetsteksten meest recente wijziging REB

Bron: Tweede Kamer, 2000a

F. In **artikel 36a**, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In onderdeel g wordt <<totaal rendement van minimaal 75%, gebaseerd op de calorische onderwaarde van het aardgas>> vervangen door: totaal energetisch rendement van minimaal 65%, gebaseerd op de calorische onderwaarde van het aardgas. Onder het totaal energetisch rendement wordt verstaan de som van het rendement van de elektriciteitsopwekking en tweederde deel van het rendement van de productie van nuttig aan te wenden warmte, berekend op de onderste verbrandingswaarde van aardgas.
2. Onderdeel j komt te luiden:
 - j. energiezuinige apparaten, energiebesparende voorzieningen en voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie: apparaten en voorzieningen die door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken en Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bij ministeriële regeling zijn aangewezen als apparaten en voorzieningen die in het belang zijn van een doelmatig gebruik van energie of van de opwekking van duurzame energie. Onder energiebesparende voorzieningen wordt mede verstaan: een EnergiePrestatieAdvies dat voldoet aan bij door Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer bij ministeriële regeling te stellen eisen.
3. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel j door een puntkomma, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - k. verklaring bosaanleg: een verklaring van een door Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, in overeenstemming met Onze Minister en Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, aangewezen instelling, dat door deze instelling een contract is gesloten op grond waarvan de wederpartij zich ertoe heeft verplicht in Nederland één hectare bos aan te leggen en gedurende ten minste 50 jaren op duurzame wijze in stand te houden.

G. In **artikel 36c** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. Het zesde lid vervalt.
2. Het zevende tot en met negende lid worden vernummerd tot zesde tot en met achtste lid.

H. In **artikel 36e**, vijfde lid, wordt <<ten aanzien van de gebruiker, bedoeld in het vierde lid, zowel sprake is van door hem op grond van het vierde lid verschuldigde belasting>> vervangen door: ten aanzien van de gebruiker, bedoeld in het derde en vierde lid, zowel sprake is van door hem op grond van het derde onderscheidelijk vierde lid verschuldigde belasting.

I. In **artikel 36i**, zesde lid, wordt <<In afwijking van het eerste lid, onderdeel e, bedraagt het tarief voor elektriciteit> vervangen door: In afwijking van het eerste lid, onderdelen d en e, bedraagt het tarief voor aardgas onderscheidelijk elektriciteit.

J. In **artikel 36n** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In het eerste lid, onderdeel b, wordt <<in artikel 36c, tweede en derde lid>> vervangen door: in artikel 36c, tweede en derde lid, en artikel 36i, eerste lid, onderdelen d en e.
2. In het tweede lid wordt <<artikel 36c, vijfde lid, en 36e, vierde lid>> vervangen door: artikel 36e, derde en vierde lid.

K. In **artikel 36o** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In het tweede lid, worden <<f 0,0354>> en <<f 0,1144>> vervangen door onderscheidenlijk: f 0,0427 en f 0,1238.
2. In het vierde lid wordt <<onder omzetting in elektriciteit en warmte,>> vervangen door: <<onder omzetting in elektriciteit en warmte, en warmte die is opgewekt met behulp van een aardwarmtewinningssysteem,>>. Voorts wordt << f 3,54>> vervangen door: f 3,91.

L. In **Hoofdstuk Va** wordt het opschrift van afdeling 9 vervangen door: Bijzondere regeling voor energiezuinige apparaten, energiebesparende voorzieningen en voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie (energiepremies).

M. In **artikel 36p**, eerste lid, wordt <<energiezuinige apparaten of energiebesparende voorzieningen>> vervangen door: energiezuinige apparaten, energiebesparende voorzieningen en voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie.

N. In **artikel 36r** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. In het tweede lid wordt <<f 0,0354>> vervangen door: f 0,0427.
2. In het derde lid wordt <<Artikel 36o, derde tot en met vijfde lid>> vervangen door: Artikel 36o, derde, vijfde en zesde lid.

O. In **hoofdstuk Va** wordt na **afdeling 11** ingevoegd:

AFDELING 12. BIJZONDERE REGELING STIMULERING CO₂-VASTLEGGING DOOR BOSAAANLEG

Artikel 36s

1. Op de belasting die is verschuldigd ter zake van de levering van elektriciteit en aardgas wordt een vermindering toegepast ter zake van de bedragen die de belastingplichtige heeft uitgekeerd op basis van aan hem verstrekte verklaringen bosaanleg.
2. De vermindering bedraagt f 10 000 per verklaring en is slechts van toepassing voor zover wordt aangetoond dat het bedrag van de vermindering wordt doorgegeven aan de instelling die de verklaring heeft afgegeven.
3. De in het eerste lid bedoelde vermindering is van toepassing op verklaringen bosaanleg ter zake van bossen waarvoor de contractuele verplichting tot de aanleg ervan is aangegaan na 31 december 1999 en waarvan de daadwerkelijke aanleg is gestart na 31 december 1999.
4. Bij de voordracht van Onze Minister en Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij vast te stellen algemene maatregel van bestuur kunnen voorwaarden en beperkingen worden gesteld waaronder de vermindering bedoeld in dit artikel wordt verleend.

5. Bij regeling van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit artikel.

AFDELING 13. BIJZONDERE REGELING STIMULERING INSTALLATIES VOOR WARMTEKRACHTKOPPELING

Artikel 36t

1. Op de belasting die is verschuldigd ter zake van de levering van elektriciteit wordt een vermindering toegepast voor zover in die levering elektriciteit is begrepen die is opgewekt door middel van een installatie voor warmtekrachtkoppeling.
2. De vermindering bedraagt de ter zake van de levering van de elektriciteit, bedoeld in het eerste lid, verschuldigde belasting en is slechts van toepassing voor zover aangetoond dat het bedrag van de vermindering wordt doorgegeven aan degene die de elektriciteit op de in het eerste lid bedoelde wijze heeft opgewekt. Voor de berekening van de verschuldigde belasting, bedoeld in de eerste volzin, wordt een tarief in aanmerking genomen van f 0,0005 per kWh.
3. De in het eerste lid bedoelde vermindering is van toepassing indien de warmte, die afkomstig is uit de installatie voor warmtekrachtkoppeling, in Nederland is geleverd.
4. Voor de berekening van de vermindering wordt de netto aan het elektriciteitsnet geleverde elektriciteit in aanmerking genomen met een maximum van 200 GWh per installatie voor warmtekrachtkoppeling per jaar.
5. Bij op voordracht van Onze Minister vast te stellen algemene maatregel van de bestuur kunnen nadere regels worden gesteld voor de toepassing van de in het eerste lid bedoelde regeling, indien voor installatie voor warmtekrachtkoppeling een andere brandstof wordt gebruikt dan aardgas.
6. Artikel 36o, derde, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.

P. In **artikel 37a** wordt <<36o, tweede lid>> vervangen door: 36o, tweede en vierde lid.